

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Mogyorósi Mihály ügyvéd (1136 Budapest, Balzac u. 23. III/12.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a Rusznák Jánosné dr. ügyvéd (8660 Tab, Mártírok u. 44.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen nemzetközi fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 1.G.40.009/2007/28. számú ítélete ellen az alperes 29. sorszáma alatt benyújtott fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.000 (tizenkettőezer) forint fellebbezési perköltséget, és az állami adóhatóság külön felhívására 20.600 (húszezer-hatszáz) forint illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a S. Kft. megbízta az alperest annak megszervezésével, hogy az olaszországi S. S.p.A. cégtől két présgépet fuvarozzon el a S. Kft. t.-i telephelyére. Az alperes a fuvarozás elvégzésére a felperesnek adott megrendelést. E szerint a gépeket 2006. május 31-én reggel 8 órakor kell felrakni D.-ban, a lerakás T.-on 2006. június 2-án 8 órakor történik. A felperes a fuvarozás elvégzésével a P-T. Bt.-t bízta meg, akinek további megbízása alapján a fuvarozást ténylegesen K. L. végezte el.

A présgépeket május 31-én reggel 8 órára kivitték az üzemcsarnokból az udvarra, a felrakást végző darus kocsi is megjelent, K. L. azonban csak 2006. május 31-én 21 óra 10 perckor érkezett meg D.-ba. A darus kocsi és a munkások már korábban eltávoztak. A présgépeket csak másnap, június 1-jén rakták fel. A kamion 2006. június 2-án 12 óra 10 perckor érkezett meg T.-ra.

Az olaszországi darus kocsit biztosító cég 2006. június 30-án a S. S.p.A. felé 960 euró + 192 euró ÁFA, összesen 1.152 euró összegről állított ki számlát. Ebből 620 euró + ÁFA az emelődarus kocsi 2006. május 31-ei kiállása a dolgozók munkadíjával. A S. S.p.A. a számla összegéből 620 eurót a S. Kft. felé tovább hárított, melyet a S. Kft. 2006. december 19-én megfizetett.

2006. június 7-én a felperes a fuvardíjról 268.321 forintról állított ki számlát az alperes részére 2006. június 27-ei fizetési határidővel.

A felperes a keresetében a Ptk. 488. §-a alapján 268.321 forint fuvardíj és annak 2006. június 27-től a kifizetés napjáig járó kamatai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Az alperes a kereset elutasítását kérte, és viszontkeresetet terjesztett elő 300 euró kötbér, és 620 euró kártérítés megfizetése iránt azzal, hogy a felperes marasztalását forintban kéri. A 620 euró kártérítés iránti viszontkereset vonatkozásában az elsőfokú bíróság a pert megszüntette.

Kötbér igénye jogalapjaként az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes nem a megadott határidőben teljesítette a fuvarozást, így a Ptk. 500. § (1) bekezdése alapján a Magyar Általános Szállítmányozási Feltételekben foglalt összegű kötbér megfizetésére köteles.

Az elsőfokú bíróság az alperest 268.321 forint, és ennek 2006. június 28-tól számított kamatai megfizetésére kötelezte, a 300 euró kötbér megfizetése iránti viszontkeresetet elutasította.

Az ítélet indokolásában rögzítette, hogy a felek közt nem volt vitás, hogy az alperes a présgépeket T.-ra elfuvarozta, és a címzettnek kiszolgáltatta. Ezért a Ptk. 488. § (1) bekezdése alapján a fuvardíj megilleti.

Rámutatott az elsőfokú bíróság arra, hogy a Ptk. 506. § (1) bekezdésére tekintettel a Ptk.-nak a fuvarozásra vonatkozó fejezetét csak annyiban lehet alkalmazni, amennyiben nemzetközi szerződés vagy egyezmény illetőleg szabály másként nem rendelkezik. Az 1971. évi 3. törvényerejű rendelettel kihirdetett nemzetközi közúti áru fuvarozási szerződésről szóló egyezmény (CMR) a kötbér körében külön rendelkezést nem tartalmaz, ezért e tekintetben a Ptk. rendelkezései az irányadók. A Ptk. 500. § (1) bekezdése szerint a késedelmes fuvarozó a késedelem tartamához mért, legfeljebb azonban a fuvardíjnak megfelelő összegű kötbért köteles megfizetni. Ez a rendelkezés azonban nem alkalmazható abban az esetben, ha a fuvarozó a küldemény átvétele előtt a megfelelő fuvarszköz kiállításával esik késedelembe, arra a Ptk. 492. § (3) bekezdésében foglaltak irányadók. A kamion a felrakási helyre csak késedelmesen érkezett meg, de az alperesnek a késedelmes kiállással kapcsolatban kiadása, költsége nem merült fel, ezért kártérítés iránti követelést nem is érvényesíthetne. Az alperes nem kártérítés, hanem kötbér címén terjesztett elő igényt. A Ptk. 500. § (1) bekezdése alapján azonban követelés a felperessel szemben nem érvényesíthető. Az összeg nagyságával kapcsolatban sem terjesztett elő a felperes bizonyítási indítványt. A Magyar Általános

Szállítmányozási Feltételek a perbeli esetben nem alkalmazhatók, mert annak 1. § (1) bekezdése szerint e feltételeket a magyar jog szerint szállítmányozásnak minősülő szerződésekre kell alkalmazni, a felek között pedig nem ilyen szerződés, hanem nemzetközi fuvarozásra vonatkozó szerződés jött létre.

Az ítélet ellen az alperes jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét „helyezze hatályon kívül, és a felperes kereseti követelését, mint alaptalan követelést utasítsa el, és a viszontkereseti kérelemben foglaltaknak adjon helyt”. Arra hivatkozott, hogy maga a felperes sem vitatta a kiszolgáltatási késedelem tényét, és ezt Zs. M. tanúvallomása is megerősítette. A felperes nemcsak a küldemény átvétele előtt, a megfelelő fuvarszköz kiállításával esett késedelembe, hanem a fuvarozás teljesítése során a kiszolgáltatási késedelme is megállapítható, így a Ptk. 500. § (1) bekezdése szerinti rendelkezés is megfelelően alkalmazandó a Ptk. 492. § (3) bekezdése mellett. Véleménye szerint a nemzetközi fuvarozási szerződés és jogviszonyra is alkalmazandók a Magyar Általános Szállítmányozási Feltételek.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és érdemben helyes a keresetnek helyt adó és a viszontkeresetet elutasító döntése is, a viszontkereset elutasításának jogi indokaival azonban a másodfokú bíróság nem ért egyet.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy vélte, hogy a nemzetközi fuvarozási jogviszonyban a Ptk. 500. § (1) bekezdését alkalmazni lehet figyelemmel arra, hogy a CMR kötbérfizetési kötelezettségről nem rendelkezik.

A Ptk. 506. § (1) bekezdése szerint, ha a küldeményt az országhatáron túl kell továbbítani, e fejezet rendelkezéseit csak annyiban lehet alkalmazni, amennyiben nemzetközi szerződés vagy egyezmény, illetőleg szabály másképpen nem rendelkezik.

A nemzetközi áru fuvarozási szerződésen alapuló jogviszonyban alkalmazandó jogszabály az 1991. évi 3. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a nemzetközi közúti áru fuvarozási szerződésről szóló Genfben az 1956. év május 19. napján kelt egyezmény (CMR). A CMR 19. Cikke szerint kiszolgáltatási késedelem áll fenn, ha az árut a megegyezés szerinti határidőn belül nem szolgáltatták ki, vagy ha ilyen megegyezés hiányában a fuvarozás tényleges időtartalma - figyelemmel az eset körülményeire, és különösen részrakodások esetében a teljes rakomány képzéséhez rendes körülmények között szükséges időre - meghaladja a gondos fuvarozó részére megengedhető időtartamot.

Helyesen hivatkozott fellebbezésében az alperes arra, hogy a fuvarozó nemcsak a fuvarszköz kiállításával esett késedelembe, hanem az áru kiszolgáltatásával is,

hiszen a fuvarozási szerződésben a felek azt határozták meg, hogy a gépek lerakását 2006. június 2-án reggel 8 órakor kell megkezdeni, és a fuvarozó csak több mint 4 órával később érkezett meg a lerakási helyre. A CMR 19. Cikke szerinti kiszolgáltatási késedelme tehát fennáll.

A CMR 23. Cikk 5. pontja szerint késedelem esetében, ha a rendelkezésre jogosult bizonyítja, hogy ebből kára származott, a fuvarozó köteles ezért kártérítést fizetni, amely azonban nem haladhatja meg a fuvardíj összegét.

A CMR 19. Cikke megállapítja a kiszolgáltatási késedelem fogalmát, és a 23. Cikk 5. pontja rendelkezik a késedelem jogkövetkezményeiről. Ettől eltérően rendelkezik a Ptk. 500. § (1) bekezdése, mely szerint a késedelmes fuvarozó a késedelem tartamához mért, legfeljebb azonban a fuvardíjnak megfelelő összegű kötbért köteles megfizetni. A károsult a kötbért meghaladó kárának megtérítését akkor követelheti, ha a fuvarozó a határidőben való teljesítéshez fűződő érdek ismeretében írásban vállalta a határidő megtartását, és nem bizonyítja, hogy a késedelmet tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő.

A Ptk. 500. § (1) bekezdése szerint a késedelem elsődleges jogkövetkezménye a kárártalány szerepét betöltő kötbér, melynek legmagasabb összege a fuvardíjnak megfelelő összeg. Ezt a fuvarozó akkor is köteles megfizetni, ha a késedelemmel nem okozott kárt. A károsult azonban az 500. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek mellett a kötbért meghaladó kárának megtérítését is követelheti, a jogszabály tehát lehetőséget biztosít a teljes kártérítésre is.

A CMR 23. Cikk 5. pont ettől eltérő jogkövetkezményt határoz meg. A fuvarozó csak akkor köteles kártérítést fizetni, ha a rendelkezésre jogosult a kárt bizonyítja, és nem ad lehetőséget a teljes kártérítésre, a kártérítés összegét a fuvardíj összegében maximálja, ugyanakkor a kártérítés érvényesítéséhez további feltételeket nem ír elő. A nemzetközi közúti árufuvarozási szerződéseken alapuló jogviszonyokban elsősorban a CMR szabályait kell alkalmazni, és a CMR a késedelem jogkövetkezményeit a Ptk.-tól eltérően szabályozza, ezért a Ptk. 500 § (1) bekezdése ebben a jogviszonyban nem alkalmazható. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek jogviszonyában nem alkalmazható a Magyar Általános Szállítmányozási Feltételek sem, mert a felek nem szállítmányozási szerződést kötöttek.

A fenti indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, és az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított 10.000 forint + ÁFA összegű ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr.
Kovács Ildikó s.k. bíró